

klasse

voor ouders

ledereen
buitengewoon

Iedereen is anders

E

Esmee, Jordy, Lars, Lieze, Lotte, Jochem en Laura. Zeven kinderen die eten, slapen, leren, dansen en huilen. Ze zitten bij jouw kind op school, in de jeugdbeweging of in de sportclub. Of misschien zijn ze al eens komen spelen? In dit bijzondere nummer van Klasse voor Ouders ontdek je hun talenten, plannen en verlangens. Lees je over de dromen en zorgen van hun ouders. Wedden dat je veel herkent?

klasse
voor ouders

Hoofdredacteur: Leo Bormans **Eindredactie:** Nele Beerens **Redactie:** Iris Bellens, Elke Broothaerts, Wouter Kersbergen, Stefaan Tolpe en Michel Van Laere **Beeldredactie:** Jo Valvekens **Secretariaat:** Ann Nevens **Vormgeving:** Tim Sels **Verantwoordelijk uitgever:** Jo De Ro

Klasse is teamwork. De hele ploeg vind je op www.klasse.be.

Dit blad is gratis. Het wordt uitgegeven door het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming. Scholen die zich inschrijven bezorgen het aan ouders van leerlingen van de basisschool en de eerste graad secundair onderwijs. Er is ook een Klasse voor Leraren; Yeti, een blad voor kinderen van het vijfde en zesde leerjaar en Maks!, een tijdschrift voor leerlingen vanaf de tweede graad secundair. **Foto's:** Katrijn Van Giel

Klasse voor Ouders
Koning Albert II-laan 15 - 1210 Brussel
Abo: tel 02 553 96 88
Redactie: tel 02 553 96 86
www.klasse.be/ouders - redactie.ouders@klasse.be

Afgiftekantoor 3200 Aarschot 1
Maandblad niet in januari, mei, juli en augustus
P409039

JOCHEM (10)

“Ik wil olifantenverzorger worden”

Als je ‘traag’ luistert, hoor je wat Jochem zegt: “Ik wil olifantenverzorger worden”. Hij kijkt niet, hij glundert. Zeker als zijn bril op staat. “Korte zinnen kan je nog verstaan”, zegt mama Hilde. “Maar als Jochem lange verhalen vertelt, is het alsof hij ‘Chinees’ praat.”

Jochem heeft verbale dyspraxie. Het lukt hem niet om zijn spraakspieren (tong, lippen, kaken, gezicht) aan te sturen. Praten is moeilijk, lezen lukt al helemaal niet. “Hij k nt de letters wel, maar ze komen er altijd fout uit”, zegt zijn mama. “Jochem zou in het vijfde leerjaar moeten zitten, maar haalt niet eens het leesniveau van het eerste leerjaar. Toch heeft hij een normaal IQ.”

“Het eerste leerjaar heeft Jochem nog in een gewone school gedaan, met begeleiding uit het buitengewoon onderwijs. Maar het liep niet zoals het moest. Nu zit hij in het buitengewoon onderwijs. Een grote stap, maar ik zie welke aandacht ze hem daar geven en hoe graag hij naar school gaat.”

“Thuis neemt hij de telefoon op. **Hij geneert zich niet.** Met Jochem praten, vraagt soms veel tijd. En die heb ik niet altijd. Als ik begin te raden naar wat hij gaat zeggen, voel je zijn frustratie. In een nieuwe omgeving geeft hij het al eens op. Als hij iets drie keer moet herhalen, hoeft het voor hem niet meer.”

“Jochem is altijd goed gezind en sociaal. Het had wel anders kunnen zijn met zijn handicap. En dat maakt mij als mama sterk. Jochem kan ook erg opgaan in wat hij doet. Een vriend van ons is dierenverzorger in de zoo. Sinds hij Jochem eens heeft meegenomen, is hij gepassioneerd door olifanten.”

“Jochem is bij de scouts, gaat turnen en zit in de zwemclub. Ze kennen hem en weten hoe ze hem kunnen verstaan. Soms wordt hij gepest: ‘Gij kunt niet spreken met manieren’. Zelfs zijn broer en zus krijgen soms te horen dat ze een ‘stomme broer’ hebben. Dan kruipt Jochem in zijn schulp.”

“Of hij later zijn weg zal vinden? Ik ben daar bang voor. Lezen en schrijven lukken helemaal niet. Zal die klik er plots wel komen? Zal hij iets kunnen studeren, een beroep kunnen vinden? Nu vinden mensen Jochem nog schattig. Maar wat als hij groter wordt, een puber?”

■ Lees het volledige verhaal van Jochem op www.klasse.be/ouders

I
In Vlaanderen is het aantal leerlingen in het buitengewoon onderwijs op twintig jaar tijd met 50 procent gestegen tot meer dan 50.000. Dat is 4,5 procent van de totale schoolbevolking.

K

Kinderen met een beperking moeten terechtkunnen in een gewone school. Dat stelt het VN-Verdrag over de rechten van personen met een handicap. De school moet actief op zoek gaan naar aanpassingen. Ze kan kinderen met een beperking dus niet zomaar weigeren. Tenzij ze dat grondig motiveert. Meer info op ond.vlaanderen.be/leerzorg/VN.

V

Vorig schooljaar volgden 93 kinderen met een matige of ernstige verstandelijke beperking les in een gewone school (inclusief onderwijs - ION), de meesten in het basisonderwijs. Ze moeten niet dezelfde doelstellingen behalen als hun klasgenoten, maar volgen een individueel traject op maat.

Laura zit in het derde leerjaar. Ze houdt van spelen met haar zus Elsa, van ballet en van schommelen. Ze droomt van mama worden. En werkman, zoals haar papa.

Laura: "Vandaag heb ik geknutseld op school. Ik heb iets voor mama en papa gemaakt. Macey heeft mij geholpen want zij was mijn minimeester. Mijn minimeester helpt mij altijd, als ik mijn brooddoos kwijt ben of als ik mijn boek moet nemen. Elke woensdag dans ik ballet met een maillot aan. Ik kan al op mijn tippen staan. Thuis speel ik veel spelletjes en luister ik naar muziek van K3."

Papa Hugo: "We willen Laura zo lang mogelijk tussen gewone kinderen laten opgroeien. Daarom hebben we voor een gewone basisschool gekozen waar ze genoeg uitdaging krijgt. Laura is een doorzetter. We zien dat ook in haar spel. Ze kan uren met de steekparels rijtjes maken, de parels er weer uithalen en opnieuw beginnen. In het buitengewoon onderwijs zou Laura, door haar IQ, in de zwakste groep van type 2 (matige of

ernstige verstandelijke beperking) terechtkomen. Het aanbod zou er vooral gericht zijn op sociale vaardigheden en zelfredzaamheid: zichzelf verzorgen en naar de winkel gaan. Dat willen we Laura liever zelf leren."

"Laura onthoudt het best wat ze ziet. Een spreekbeurt waarbij iemand een blokfluit toonde, herinnert ze zich. Haar eigen spreekbeurt over cakejes bakken hebben we samen gemaakt, zin per zin. Bij elke zin hoorde een prentje of een voorwerp. Zo heeft ze alles kunnen onthouden."

"Aan de toekomst denken we nog niet. We zijn blij met de keuzes die we tot nog toe gemaakt hebben. We hopen dat Laura zo lang mogelijk tussen gewone kinderen kan meedraaien. Dat neemt niet weg dat we ook zijn aangesloten bij Downsyndroom Vlaanderen. Laura ziet zichzelf nu niet als 'anders', net omdat ze op haar eigen manier gewoon meedoet. We sluiten niet uit dat Laura ooit in een groep met kinderen met een beperking terechtkomt. Haar mama kijkt soms al verder en dat begrijp ik. Ik maak me doorgaans pas zorgen op het moment dat ze er zijn."

■ Lees het volledige verhaal van Laura op www.klasse.be/ouders

LAURA (9)

***“Ik kan al
op mijn tippen
dansen”***

Lars zit in een MPI. Dat staat voor Medisch-Pedagogisch Instituut. Dat is een internaat voor kinderen met een handicap. Vanuit het MPI gaan de kinderen naar een school. Wie niet naar school kan, doet op het internaat vervangende activiteiten.

LARS (4)

“Hij komt alleen naar huis met de bus”

De school van Lars is een eindje van huis, daarom blijft hij er tijdens de week overnachten. Maar in het weekend speelt hij thuis met zijn zus Lore en maken ze samen kleurrijke pannenkoeken van plasticine.

Mama Ann: “Een keer om de twee weken komt Lars op vrijdag in zijn eentje naar huis met de schoolbus. Dat konden we ons vorig jaar amper voorstellen. Lars is doof en heeft autisme. Maar hij is een vechter en hij wil vooruit. Hij kan sinds kort zelfs vrij duidelijk praten.”

“In het begin is Lars enkele keren naar de dorpsschool gegaan, maar al snel zagen we dat hij niet zou bijleren in zo’n grote groep. Na gesprekken met de thuisbegeleiding, hebben we beslist om hem naar een type 7-school (auditieve beperking)

in Gent te laten gaan, ook al is die 50 km verderop en kan hij niet elke dag naar huis komen. Het is nu zijn tweede schooljaar en sinds november blijft hij de hele week.”

“We voelen dat we Lars steeds meer kunnen loslaten, omdat de school een tweede vangnet is voor hem; we staan als ouders niet meer alleen. Mijn droom is dat hij later zelfstandig kan functioneren. Lars heeft intussen ook vrienden gemaakt. Hij is zelfs al uitgenodigd op een verjaardagsfeestje. En voor ons is het contact met andere ouders heel aangenaam.”

“Thuis is het rustiger. Ons sociaal leven komt weer een beetje op gang en grote zus Lore (6) geniet van de momenten dat ze alleen is, al is ze heel close met haar broer. Zij heeft ook nooit negatieve aandacht opgeëist, want we hebben van bij het begin alles zo normaal mogelijk laten verlopen in ons gezin.”

“Van mensen die ons niet kennen krijgen we soms vreemde blikken als Lars een driftbui krijgt. Het ‘voordeel’ is dat je zijn apparaatjes ziet: mensen merken meteen dat Lars een beetje ‘anders’ is, in tegenstelling tot kinderen die enkel autisme hebben. Soms staat hij met zijn vuisten gebald voor mij. Wat als hij dat doet op zijn veertiende? Daar ben ik wel een beetje bang voor.”

■ Lees het volledige verhaal van Lars op www.klasse.be/ouders

Lotte vind je op haar kamer vaak in de weer met naaimachine, stofjes en patronen. “Ik droom ervan om modeontwerper te worden en mijn eigen kledingzaak te openen”, zegt ze. Ze zit in de 1B-klas om daarna Mode & Verkoop te volgen in het beroepsonderwijs.

Mama Marion: “Lotte voelde zich niet goed op school. Ze ging naar dezelfde school als haar broer omdat dat praktisch was. Maar ze was er ongelukkig. Ze kon niet mee in de klas, vooral lezen en schrijven waren een probleem. Ze moest drie keer per week na school bijlessen volgen. Ze had geen tijd meer om te spelen. Van een meisje dat altijd lachte en zong, veranderde ze in een stil en opstandig kind. Ik moest ingrijpen.”

“Het CLB en de klastitularis raadden aan om Lotte naar het buitengewoon lager onderwijs te laten gaan. Dan zinkt de grond even onder je voeten weg. Ik dacht: dat is niet voor mijn kinderen. Ik vroeg raad aan vriendinnen, maar werd gek van al die meningen. Iedereen heeft een oordeel klaar. De overstap maakte me bang omdat ik niets wist van het buitengewoon onderwijs. We zijn een paar keer gaan kijken. Ik werd meteen gerustgesteld. Ik wist dat Lotte zich er zou thuis voelen.”

“Lotte werd weer vrolijk, had weer tijd voor hobby's. Ze is ook mondiger geworden en heeft meer zelfvertrouwen. Ze kan bijleren op haar tempo. Ik heb Lotte op het hart gedrukt dat ze kan worden wat ze wil. Ik ben blij dat ze droomt en plannen maakt. De maatschappij is zo gefocust op diploma's en succes, maar dat brengt me niet meer van mijn stuk. Als ik zie hoe Lotte open bloeit, weet ik dat we de juiste keuze hebben gemaakt.”

Kijk mee hoe Maarten (13), Kaat (13) en Lotte (13) de overstap maken naar het secundair in het filmpje 'Wat na het buitengewoon lager onderwijs?' op www.tvklasse.be.

LOTTE (13)

“Ik start een eigen kledingzaak”

B

Bij de start van het schooljaar 2010-2011 maakten 2509 kinderen de overstap van het buitengewoon lager onderwijs naar het gewoon secundair onderwijs. De overgrote meerderheid schreef zich in voor 1B, het beroepsvoorbereidend leerjaar. 2720 stroomden door naar het buitengewoon secundair.

ESMEE (14)

“Volgend jaar wil ze ‘grootkeuken’ volgen”

Esmee en Alwin zijn adoptiekinderen uit Viëtnam. Esmee was drie maanden toen mama Marleen en papa Luc haar gingen halen, Alwin vier maanden.

“Het eerste jaar heeft Esmee altijd bijna letterlijk aan ons lichaam gehangen. Ze weende vaak. Spelen deed ze niet en we hebben kine nodig gehad om haar te leren kruipen. Natuurlijk waren we voorbereid als adoptieouders dat er iets kon foutlopen. Maar misschien beent ze nog wel bij, was de hoop. In de kleuterschool hebben we haar laten testen en heeft ze een intensieve therapie ondergaan. Maar het eerste leerjaar in een gewone school zat er voor haar niet in.”

“Esmee heeft een licht tot matig verstandelijke beperking. Ze heeft een enorme inzet, ze oefent duizenden keren. Daardoor presteert ze ook beter en kon ze mee in type 1. Nu is ze 14 jaar en zit in Opleidingsvorm 3. Daar kan ze tot haar 21ste blijven. Als ze afstudeert zou ze in het gewone werkmilieu mee moeten kunnen. Volgend jaar wil ze voor ‘grootkeuken’ kiezen.”

“We maken ons wel zorgen over de toekomst. Zal ze genoeg vrienden hebben, een milieu dat haar een beetje beschermt? Zal onze maatschappij genoeg zorg voor haar kunnen dragen? We merken natuurlijk ook de vele sterke kanten van Esmee. Het is niet omdat mensen een beperking hebben dat ze daarom minder gelukkig zijn. Sommige ‘normale’ mensen, slagen er niet in om gelukkig te zijn.”

ALWIN (12):

“Ze is gek van Justin Bieber”

PLUS: Esmee helpt thuis vaak. Ze ruimt graag op, gaat aan tafel water halen als de kan leeg is, sluit de gordijnen. Ze kan lekkere croque monsieurs en wentelteefjes bakken.

MIN: ze wil heel veel zelf doen, soms krijg ik geen kans.

LATER: Esmee droomt ervan om in de grootkeuken van McDonald's te werken. Omdat ze graag frieten met chickennuggets eet.

MIJN VRIENDEN: ze vinden Esmee niet dom. Ze zien wat ze allemaal kan en hoe behulpzaam ze is. Ik weet niet waarom ik me voor mijn zus zou schamen.

HAAR DROOM: een snoepwinkeltje uitbaten waar niemand iets komt kopen (en ze alles zelf kan opsnoepen).

WAT IK LEER VAN HAAR: dat iedereen wel ergens in uitblinkt.

Esmee wilde aanvankelijk niet meewerken aan een 'buitengewoon' nummer van Klasse voor Ouders. In een rijtje staan met kinderen met een beperking zag ze niet zitten: "Ik wil niet dat mensen kijken naar wat ik niet kan, maar naar wat ik wel kan."

ESMEE (14):

"Ik help hem op tijd naar school"

PLUS: als ik naar Thuis wil kijken en er scheelt iets met de tv, dan lost Alwin dat voor me op. Of als ik iets niet kan lezen in een kookboek.

MIN: hij heeft mij al eens voor 'domme' uitgescholden, zo van 'gij kunt dat toch niet'. Maar meestal is die ruzie snel voorbij.

OEF: Alwin blijft 's ochtends om 7 uur, nadat de wekker is afgegaan, nog even liggen. Soms valt hij terug in slaap. Om 7.30u. wek ik hem dan. Zo komt hij toch nog tijdig op school.

STRAF: toen papa flauwviel, dacht ik dat hij dood was. Toen zijn mijn mama en Alwin gekomen met een glas water.

MOOI MOMENT: samen met Alwin een ijsje eten op reis. Ik reis niet zo graag. Ik wil niet dat iets me overkomt. Soms denk ik dat andere mensen me gaan meenemen.

TALENT: Alwin kan heel goed schaatsen en skaten. Ik val meteen om en ben niet zo sportief.

Tot voor kort liep Jordy wel eens verloren of botste hij frontaal tegen bushokjes op, maar die dagen zijn binnenkort voorgoed voorbij. Als hij zijn hond krijgt. Jordy ontdekt zelfzeker de wereld. Op zijn eigen manier.

“Niemand mag aan mijn spullen komen. Als mama heeft opgeruimd, vind ik niks terug! Dat is bij ziende kinderen vast ook zo, niet? Als mijn zus of broer iets niet vinden, kan ik hun de plek tonen waar ze moeten zijn. Vind je dat sterk? Ik beschouw mijn verstand als een megacomputer waarin ik alles ordelijk opsla en dus ook terugvind.”

“Tot voor kort zat ik op een gewone school. Het tempo lag er te hoog voor me. **Mijn verstand is dik in orde, maar als je niets ziet, kan**

je veel moeilijker volgen. Ik mis mijn ex-klasgenoten, maar ze hebben iets gefikst voor me. Ze richtten een minionderneming op en sparen mee voor een blindengeleidehond. Ik verwacht zo veel van dat beest. Hij gaat mijn wereld mee vergroten omdat ik met hem zelfstandig de deur uit kan. En ik zal me niet meer zo alleen voelen.”

“Ik ben de computerwizard in huis. Ik schrijf verhalen, zoek online dingen op en pas dingen aan in mijn blind-software. Ik hoop dat ik later

‘iets’ kan doen met computers, al is het lesgeven op de blindenschool. **Op mijn school help ik nu andere blinde kinderen.** Ik krijg dankbaarheid in de plaats.”

“Op mijn kamer luister ik vaak naar mijn Daisy-speler. Die verhalen-speler heeft een soort gps-vrouwenstem. Ik kies de boeken die ik wil horen via een site. Ik vind audioboeken leuker dan brailleboeken. Die laatste zijn verschrikkelijk dik. Sleep dat maar eens mee in je bed! De Daisy-speler is ook perfect om mp3’s te beluisteren. **Als ik een moeilijke dag had op school, trek ik naar mijn kamer en luister ik naar muziek van Milow.** Dat kalmeert me.”

“Spelen is gedachtereizen maken in mijn hoofd. Ik ben zo blij dat ziende mensen Playmobil maken! Dat is voor mij een verkleinde weergave van de werkelijkheid. Wat ik in mijn hoofd zie, wil ik ook nabouwen. In de zomer werk ik in het tuinhuis. Ik timmer, zaag en maak kastelen. Ik heb wel eens in mijn duim gesneden, maar dat is geen reden om te stoppen met knutselen. Ik mag gelukkig ook experimenteren.”

JORDY (11)

“Wat ik in mijn hoofd zie, wil ik nabouwen”

I

In het schooljaar 2009- 2010 zaten 402 kinderen met een visuele beperking in het buitengewoon onderwijs. 492 kinderen met een visuele beperking kregen in dat schooljaar gondegeleiding in het gewoon onderwijs.

LIEZE (12)

"Ik ben een snelheidsduivel"

Lieze houdt van paardrijden en dansen. Tijdens de zomer gaat ze op kamp met haar vriendinnen. Op school is Frans haar favoriete vak. Later wil ze graag Vertaler-Tolk studeren.

"Ik heb al altijd op een gewone school gezeten. Toch vond ik de overstap naar het eerste middelbaar erg spannend, vooral omdat ik niemand kende in mijn nieuwe klas. Ik was benieuwd hoe mijn klasgenoten zouden reageren op mijn rolstoel. Maar dat is goed meegevallen. Ik had snel vrienden. Ze staan altijd klaar om mij te helpen."

"Om de twee weken ga ik rolstoeldansen. We oefenen dan allerlei dansjes op klassiekers zoals 'YMCA' en 'Working nine to five'. Soms voeren we een show op. Ik ga ook geregeld paardrijden. Dat is ontspannend voor mijn spieren. Ik voel mij altijd als herboren na een ritje."

"Ik heb een persoonlijke assistente die mij thuis en op school helpt. Mijn ouders hebben daarvoor een persoonlijke-assistentiebudget. Katrien vergezelt mij bijna altijd op school. Zonder haar zou het wellicht onmogelijk zijn om les te volgen op een gewone school. Ze helpt me bij praktische zaken."

"Ik heb moeite met fijne motoriek. Schrijven kan ik niet. Daarom werk ik met de laptop in de klas. Aan sommige lessen kan ik door mijn beperking niet meedoen. Dan krijg ik een vervangende opdracht. In aardrijkskunde en wiskunde ben ik minder goed. Dat komt doordat ik CVI heb: mijn hersenen verwerken visuele prikkels niet juist."

"Vroeger wilde ik kleuterjuf worden. Doordat ik in een rolstoel zit, kan dat misschien niet. Nu wil ik graag vertaler-tolk worden. Daarom volg ik Handel. Mijn favoriete vak is Frans. Ik ben ervan overtuigd dat ik mijn droom kan waarmaken. Op mijn kerstrapport had ik 83 procent."

■ Lees het volledige verhaal van Lieze op www.klasse.be/ouders

H

Het aantal leerlingen met een beperking in het gewoon onderwijs is in vijftien jaar tijd gestegen van 1000 naar 13.000. Ze krijgen extra ondersteuning van een gonbegeleider (gon = geïntegreerd onderwijs) uit het buitengewoon onderwijs.

**“Mijn zus is
anders”**

Dit zijn Lian en Lore. Ze zijn gelijk, en toch weer niet. Lian heeft een beperking, maar bijzonder zijn deze meisjes allebei. Iedereén is anders. Jouw kind toch ook?